Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България

(Обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 74, 82, 93 и 99 от 2009 г., бр. 16, 88, 98 и 101 от 2010 г., бр. 23, 48, 99 и 100 от 2011 г., бр. 20, 33 и 38 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 1 и 98 от 2014 г. и бр. 14, 24, 61 и 79 от 2015 г.)

§ 1. В чл. 28 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) В случаите по чл. 130, ал. 2 министърът на отбраната по предложение на началника на отбраната разрешава използването на оръжие и бойни средства от българските въоръжени сили и/или от въоръжените сили на съюзническа държава.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея след думите „по ал. 1“ се добавя „и 2“.

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея след думата „оръжие“ се добавя „и бойни средства“.

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

5. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „съюзниците от НАТО“ се заменят с „държавите – членки на НАТО“ и се поставя запетая.

§ 2. В чл. 85, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се т. 2а:

„2а. предложенията до министъра на отбраната за изготвяне на акт на Министерския съвет по чл. 130, ал. 2, т. 2;“.

2. В т. 3 думите „чл. 28, ал. 1“ се заменят с „чл. 28, ал. 1 и 2“.

§ 3. В чл. 130 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Охраната на въздушното пространство на Република България се осъществява от Българската армия самостоятелно или съвместно с въоръжени сили на съюзнически държави.“

2. Създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) Съвместните действия по ал. 1 се извършват:

1. при условия и по ред, определени в международен договор;

2. извън случаите по т. 1 или при необходимост от предприемане на неотложни действия - при условия и по ред, определени от Министерския съвет по предложение на министъра на отбраната.

(3) Съвместните действия по ал. 2, т. 2 с държави - членки на НАТО, се осъществяват в рамките на Интегрираната система на НАТО за противовъздушна и противоракетна отбрана (NATINAMDS) съгласно приложимите документи на НАТО.“

3. Досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 4 и 5.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 4. В Закона за преминаването през и пребиваването на територията на Република България на съюзнически и на чужди въоръжени сили (обн., ДВ, бр. 102 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 35 от 2009 г. и бр. 23 от 2011 г.), в чл. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „както и по отношение на преминаването и/или пребиваването на съюзнически въоръжени сили при осъществяване на съвместни действия по чл. 130 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България“.

§ 5. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на ……..…... 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България

Съгласно чл. 130, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България охраната на въздушното пространство на Република България се осъществява от Българската армия. На Срещата на върха в Уелс държавните и правителствените ръководители на страните - членки на Алианса, отправят препоръка, препотвърдена от министрите на отбраната от срещата им в Брюксел през февруари 2015 г., за необходимостта от провеждане на съвместна мисия за усилване на способностите по охрана на въздушното пространство на страните от източния фланг на НАТО, в това число и на България.

С проекта на закон се създава нарочна законова уредба, по силата на която част от дейността на въоръжените сили, по-специално осъществяването на задачи по Air Policing от страна на военновъздушните сили, ще може да се извършва съвместно със сили и средства и на съюзниците от Организацията на Северноатлантическия договор. Разгледани са две хипотези:

1. Условията и редът за съвместните действия да се уговорят в международен договор.

2. Извън случаите по т. 1 или при необходимост от предприемане на неотложни действия - при условия и по ред, определени от Министерския съвет по предложение на министъра на отбраната. В чл. 105, ал. 1 и 2 от Конституцията на Република България е установено, че Министерският съвет осъществява вътрешната и външната политика на страната, както и че осигурява обществения ред и националната сигурност и осъществява общото ръководство на държавната администрация и Въоръжените сили. На правителството е възложена и преценката относно разрешаване преминаването през или пребиваването на съюзнически сили на територията на страната за изпълнение на задачи, произтичащи от съюзнически договор. Това правомощие е залегнало в чл. 12 от Закона за преминаването през и пребиваването на територията на Република България на съюзнически и на чужди въоръжени сили.

С оглед функциите му по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, се предвижда тази процедура да се инициира по предложение на началника на отбраната с оглед спешно предприемане на мерки за гарантиране и защита сигурността на страната и населението. При наличие на такава необходимост, разгледана във военно-оперативен аспект, страните - членки на НАТО, следва незабавно, индивидуално и

съгласувано с останалите членове да предприемат действията, каквито считат за необходими, за възстановяване и поддържане на сигурността. Извършването на дейностите по охрана на въздушното пространство на Алианса е в рамките на Интегрираната система на НАТО за противовъздушна и противоракетна отбрана (NATINAMDS), която действа под командването и контрола на военните органи на НАТО.

Със законопроекта се предлага и изменение в уредбата, свързана с употребата на оръжие и бойни средства, в случаите, когато това се налага при осъществяване на съвместен Air Policing. Промените са продиктувани от необходимостта да се създаде законова рамка, която да даде достатъчни гаранции, че задачите ще бъдат изпълнени в цялост и при отчитане на националните интереси. Това включва и хипотезите, изискващи употреба на оръжие и бойни средства, когато с оглед на конкретната обстановка е невъзможно съответното въздухоплавателно средство да бъде принудено да кацне на определено летище.

Възможностите за реализиране на съвместни действия по охрана на въздушното пространство - предмет на законопроекта, ще се извършват при условията на международен договор или при решение на Министерския съвет. Поради това се предлага същите да бъдат изключени от приложното поле на Закона за преминаването през и пребиваването на територията на Република България на съюзнически и на чужди въоръжени сили. В този смисъл е и предложението за промяна на чл. 4 от същия закон.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)